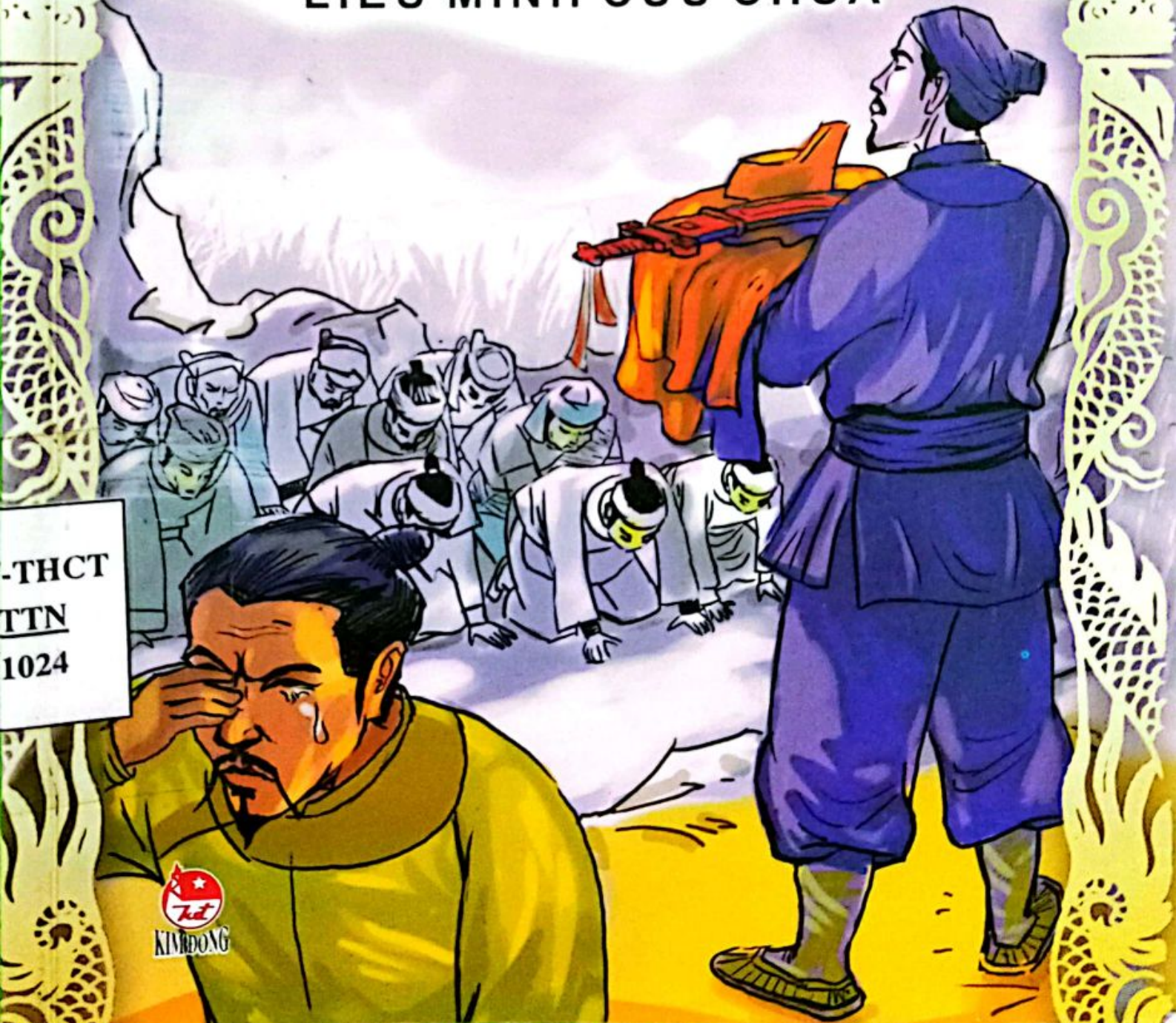

TRANH TRUYỆN
LỊCH SỬ VIỆT NAM

LÊ LẠI

LIỀU MÌNH CỨ CHÚA

TRANH TRUYỀN LỊCH SỬ VIỆT NAM

LÊ LẠI

LIÊU MINH CỨU CHÚA

Tranh: Lê Minh Hải

Lời: Anh Chi

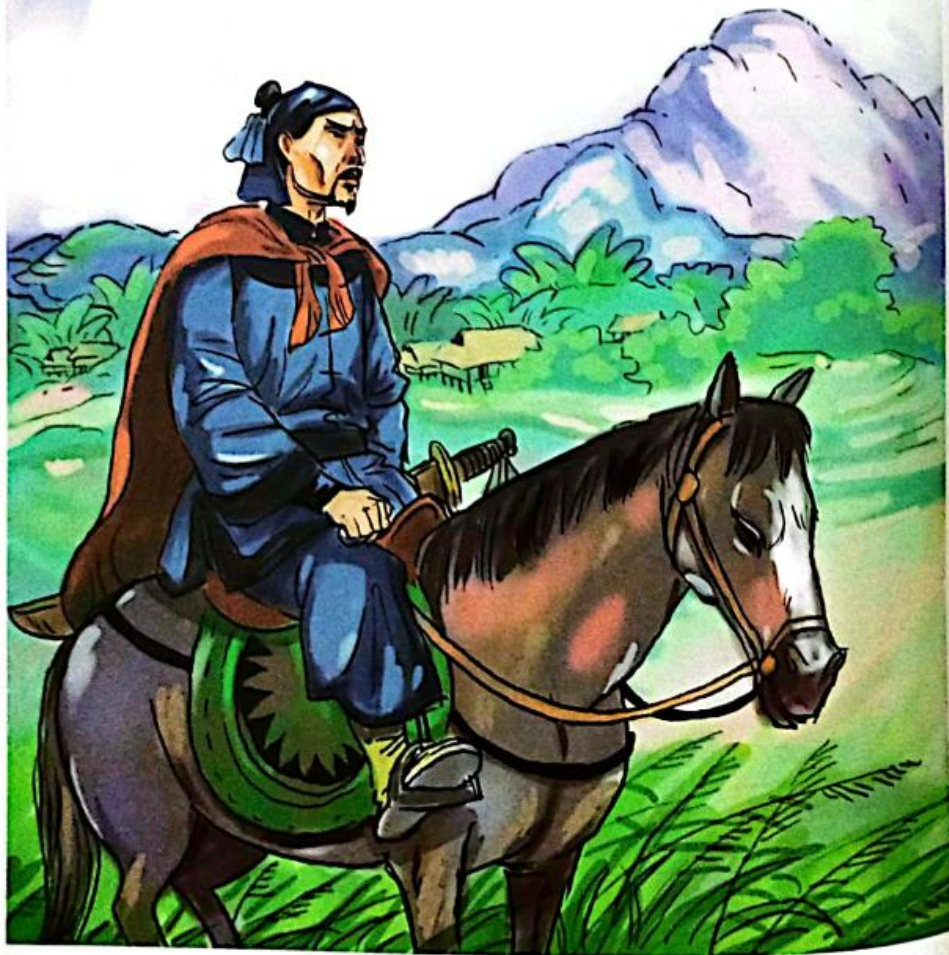
Bản quyền tác phẩm thuộc về
Nhà xuất bản Kim Đồng, 2013.

THƯ VIỆN
TỈNH

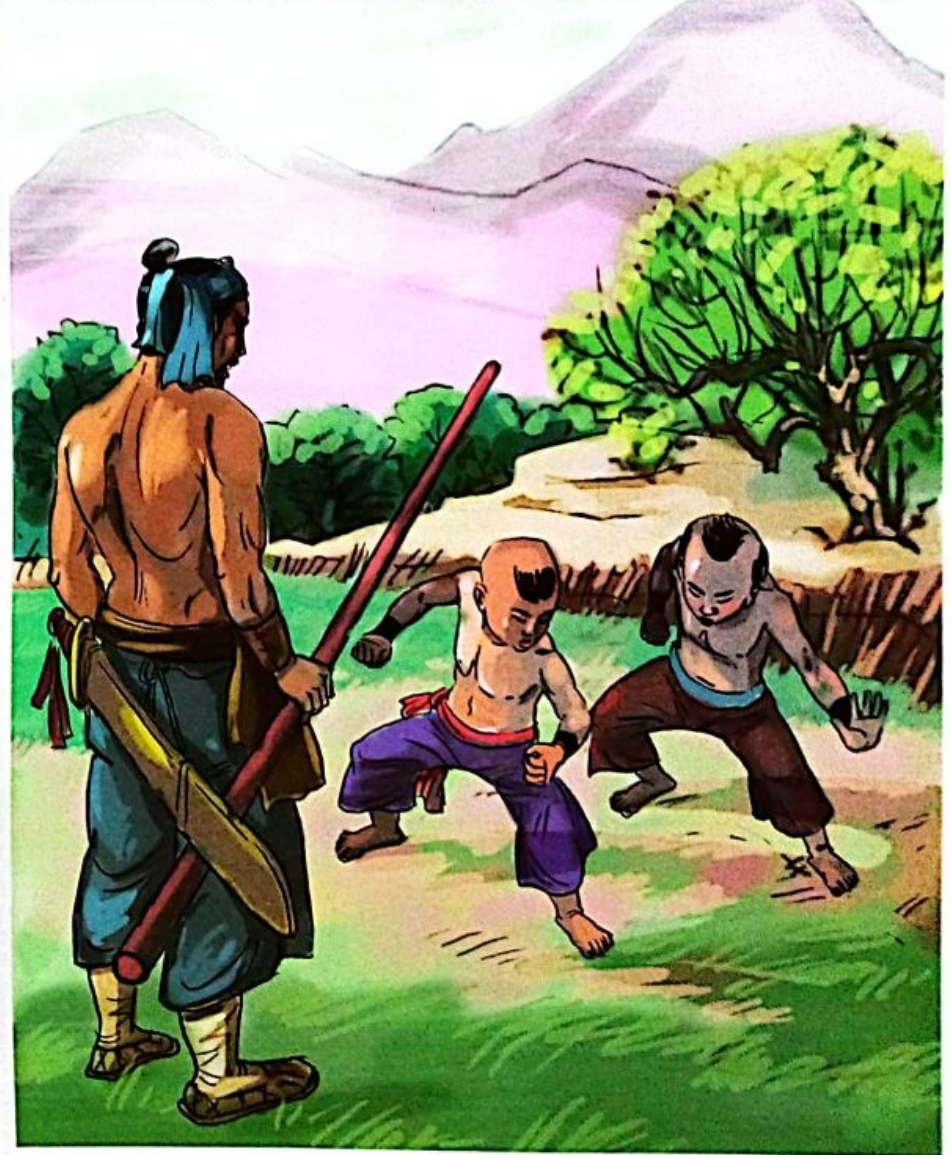
TM 1029/2014

NHÀ XUẤT BẢN KIM ĐỒNG

Ở vùng núi Thanh Hoá xưa có làng Dưng Tú. Nơi ấy rừng cao, núi hiểm, là đất của người Mường sinh sống. Gia tộc họ Lê nổi đời làm quan Phủ đạo trông coi đất này. Đến khoảng cuối đời nhà Trần (cuối thế kỉ 14), ông Lê Kiều nổi tiếp cha làm quan Phủ đạo.

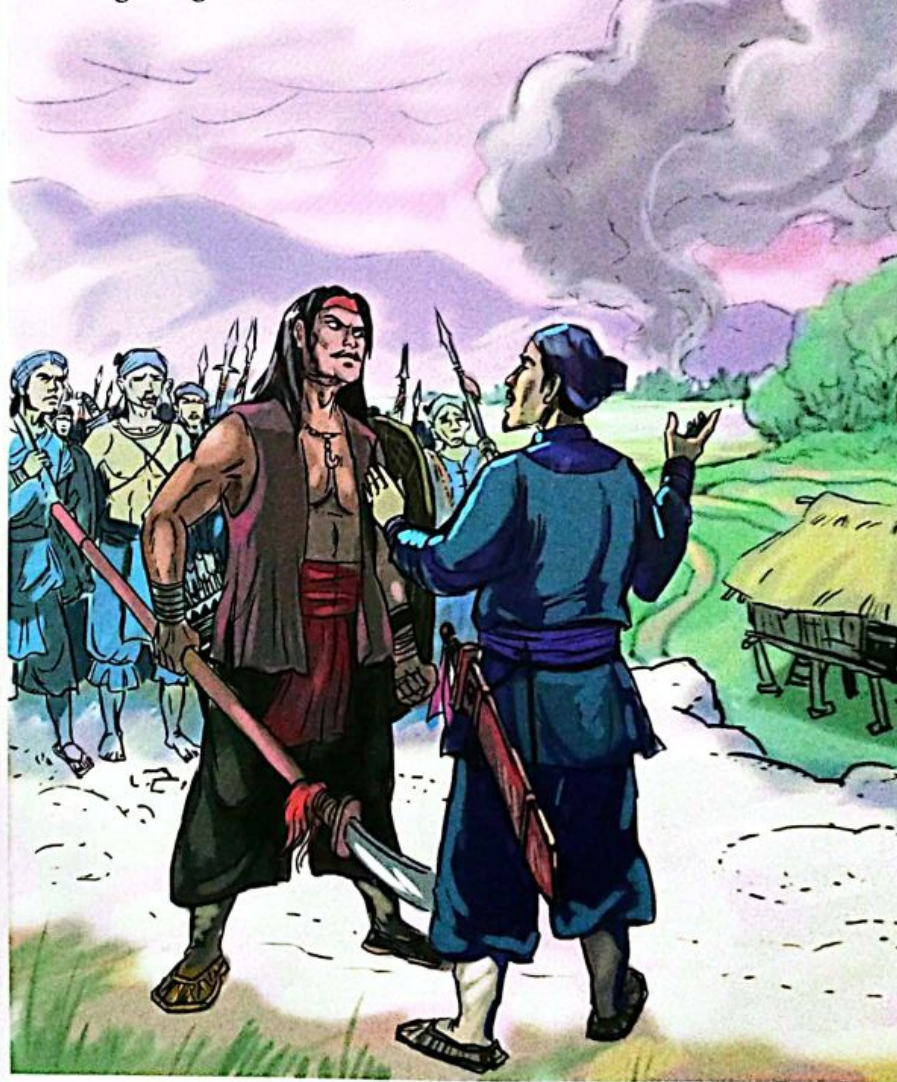
Lê Kiều có hai người con trai, con trưởng là Lê Lan, con thứ là Lê Lai. Ông Lê Kiều rất chú tâm rèn luyện võ nghệ cho các con. Từ bé, Lê Lan và Lê Lai đã được cha rèn cặp cẩn thận từng miếng quyền, bài roi. Cừ thế, những đứa con của miền sơn cước lớn lên mạnh mẽ, rắn rỏi như cây rừng.

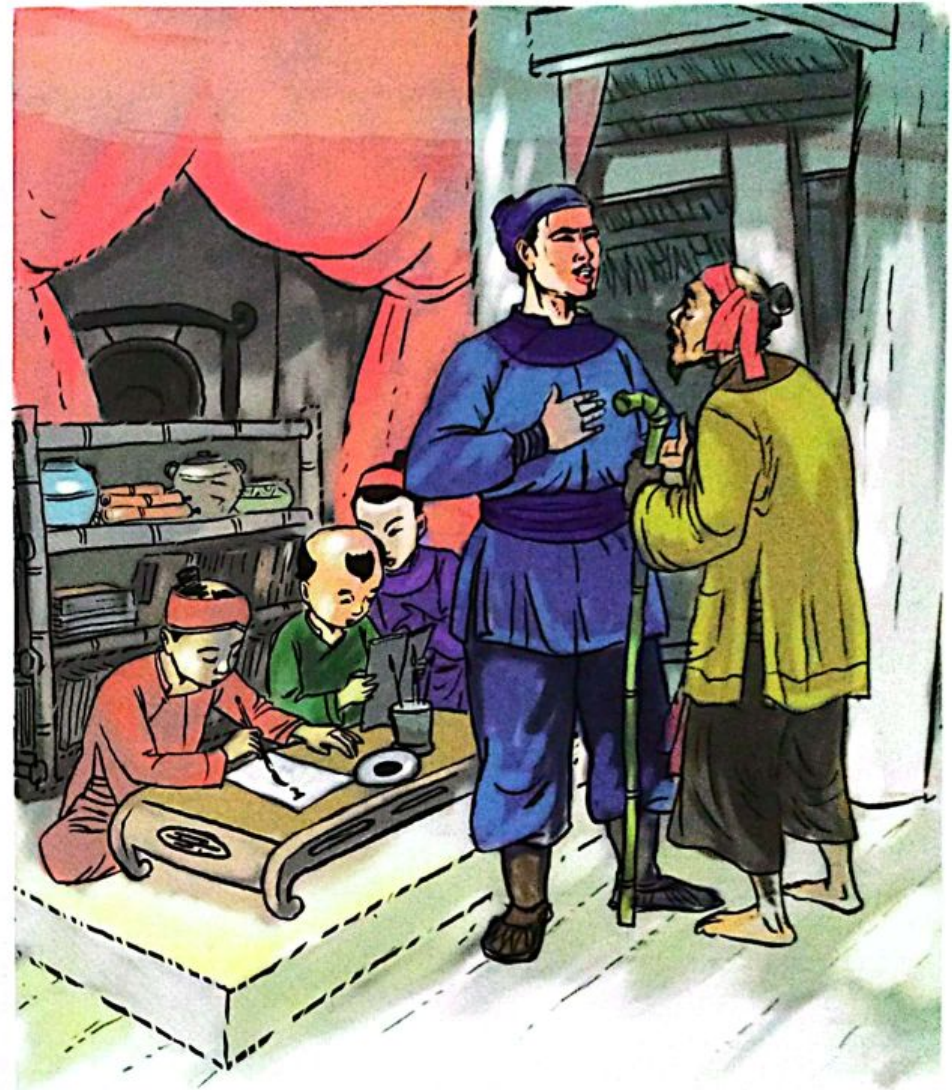
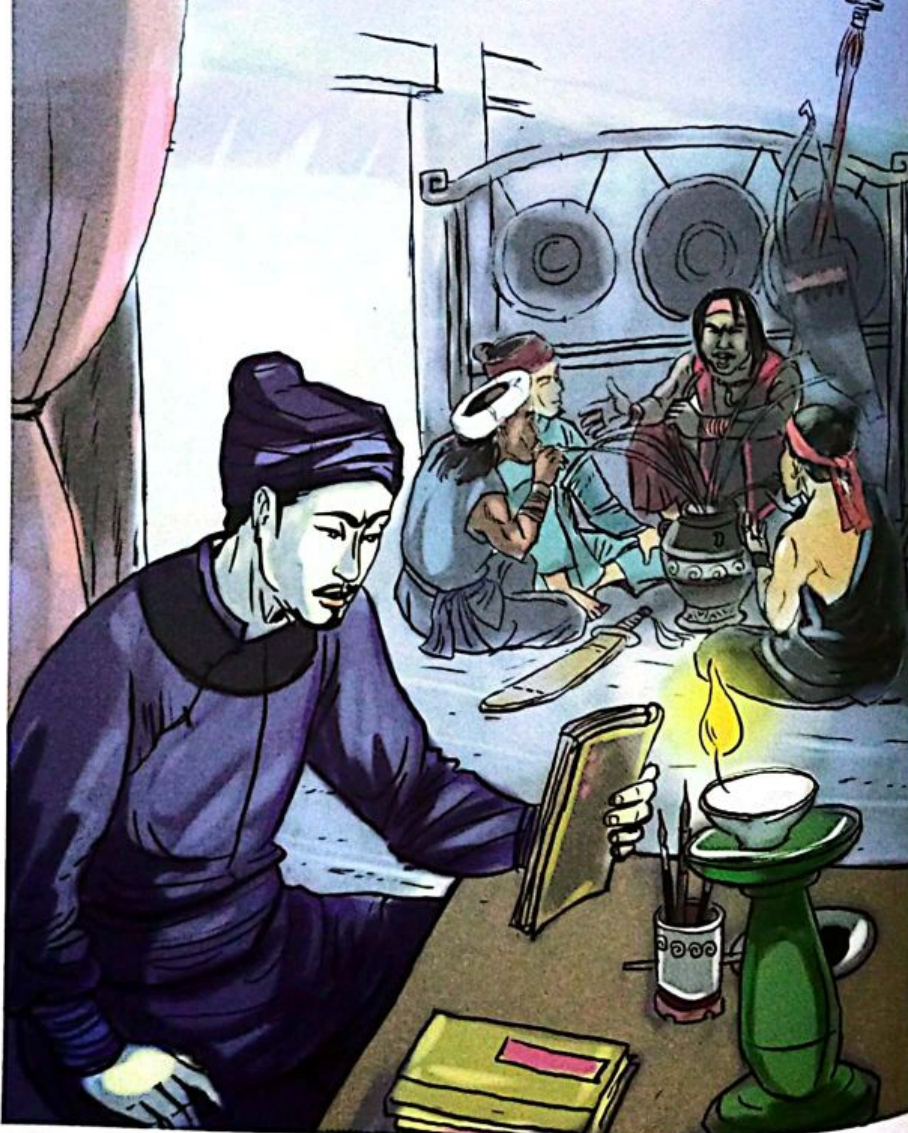
Năm 1407, giặc Minh mượn danh “Phù Trần, diệt Hồ” kéo quân sang xâm lược nước ta. Lê Lan và Lê Lai khi ấy đã trở thành những tráng sĩ nổi tiếng một vùng về tài văn chương, võ nghệ. Dưới cùng một mái nhà nhưng hai anh em mỗi người một tính. Lê Lan dùng mạnh, xốc nổi, Lê Lai lại cẩn trọng, chu đáo.

Lần nọ, giặc Minh kéo đến bán ruộng cướp bóc, thu thuế, Lê Lan mất dõ bùng bùng, hô hào dân binh định đánh trả. Nhưng Lê Lai đã kịp ngăn lại: “Quân giặc đang thế như hùm, như beo, ta đánh chúng tất đi vào chỗ tự diệt. Anh em ta cứ bền tâm nuôi chí lớn, chờ thời cơ, lúc đó giết chúng hăng còn chưa muộn.”

Lê Lan cảm giận giặc Minh mà không làm gì được, đâm ra thất chí, chệnh mảng việc coi sóc bản mường, thường tụ tập bạn bè uống rượu và đấu võ. Còn Lê Lai vẫn bình thân lo toan, chăm sóc cho dân bản, đêm đọc binh thư, ngày rèn võ nghệ.

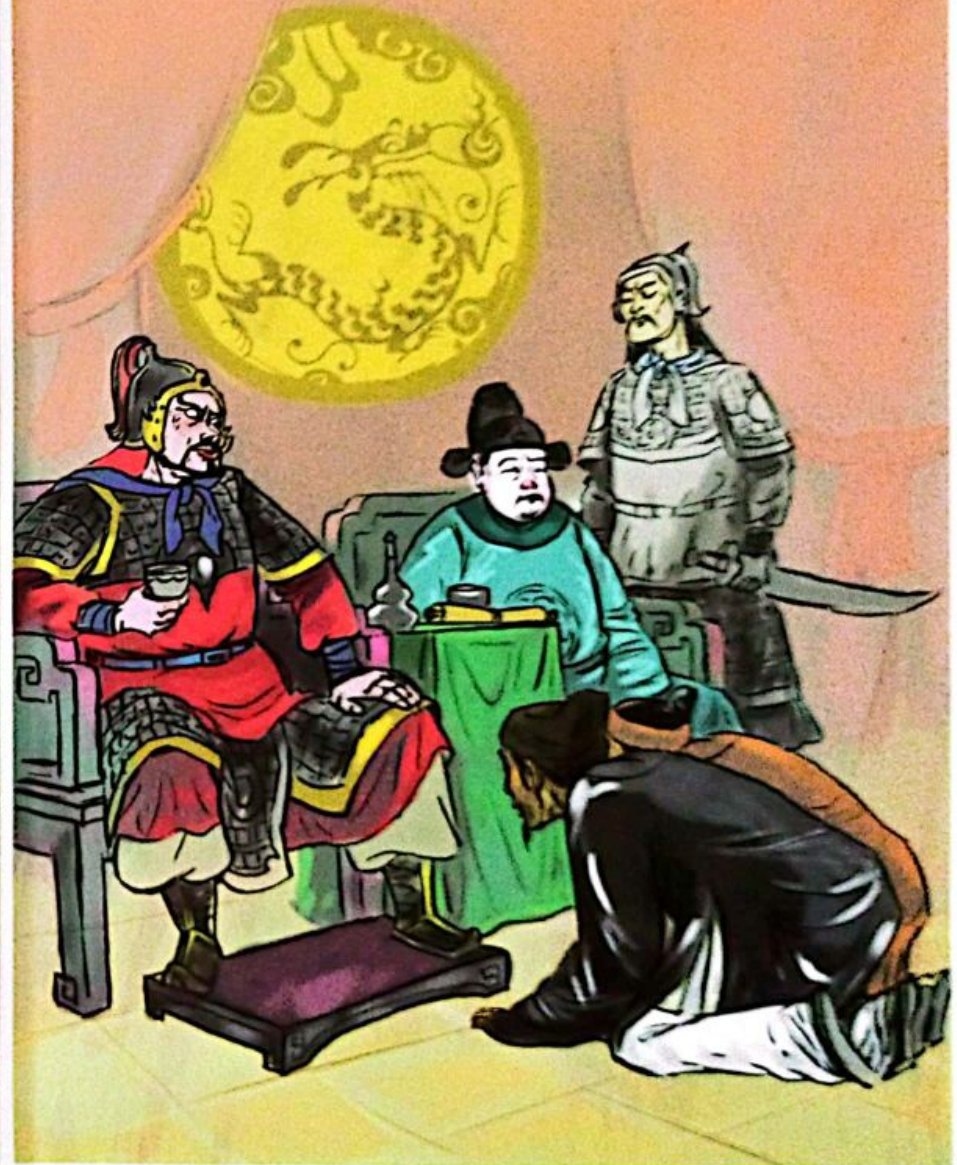

Việc trong nhà, Lê Lai cũng rất chu toàn. Ông thường xuyên theo dõi việc học hành, đèn sách của ba người con trai là Lê Lư, Lê Lộ, Lê Lâm. Nhiều người thấy vậy, thường chê ông chi đoan. Có người đem câu ấy nói lại, Lê Lai chỉ thủng thỉnh nói: "Trượng phu đâu phải để bày ra thủng, ra mệt cho thiên hạ khen chê."

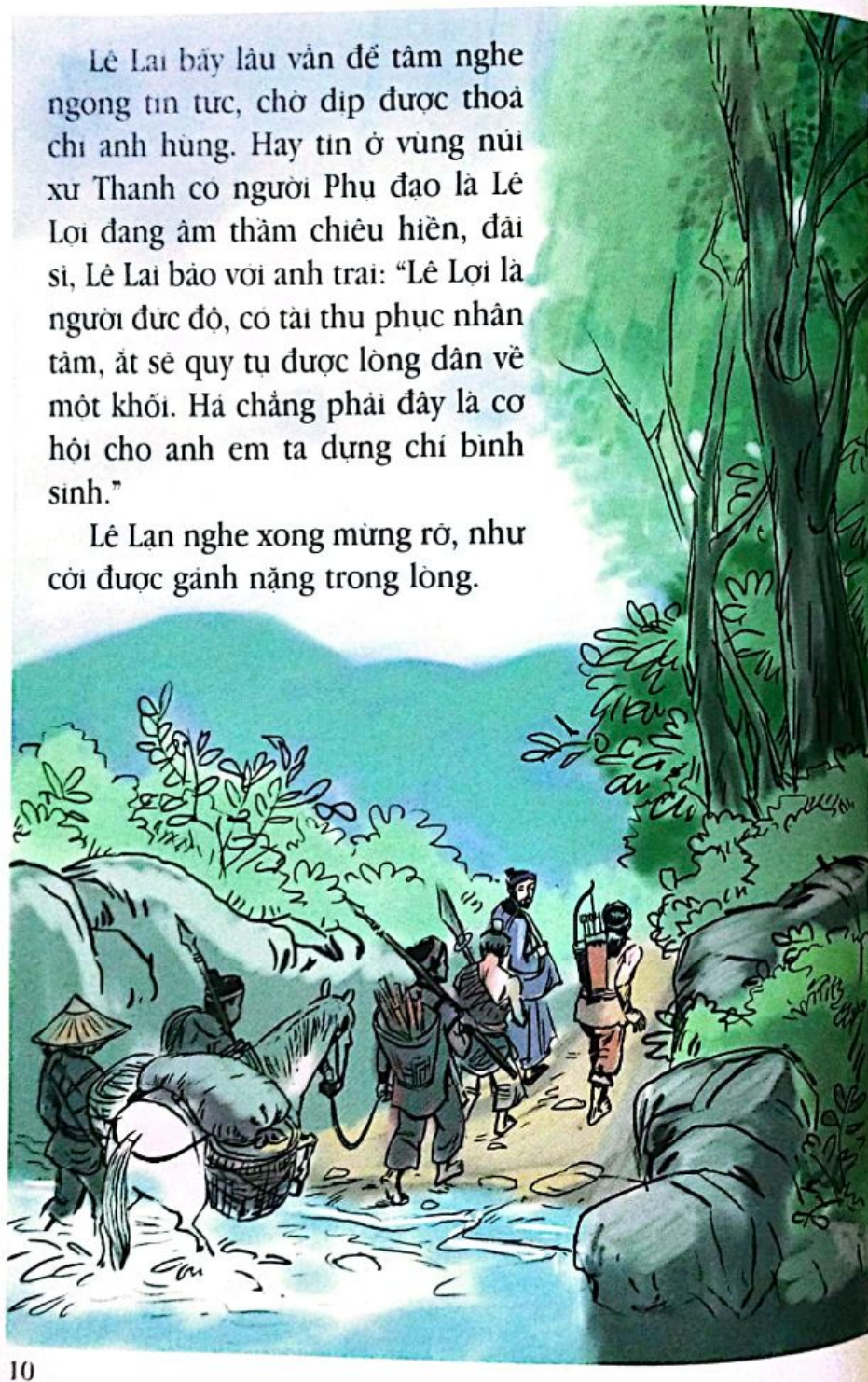
Bây giờ, thể giác còn mạnh, chúng hung hăng phá phách, vơ vét sản vật của nước Nam cho đầy túi tham không đáy. Nỗi căm thù, phản uất giặc Minh đã biến thành các cuộc khởi nghĩa của nhân dân và tôn thất nhà Trần ở khắp mọi miền. Nhưng phản vi chưa quy tu được lòng dân và phản vi hoạt động phân tán, nhỏ lẻ nên họ đều bị giặc Minh thắng tay dân áp.

Các tướng nhà Minh là Trương Phụ, Hoàng Phúc được cử sang nước ta đều là những tay lão luyện. Chung ngọt nhạt dùng tiên tài, danh lợi mua chuộc những quan lại người Việt tham lam thành tay sai đắc lực.

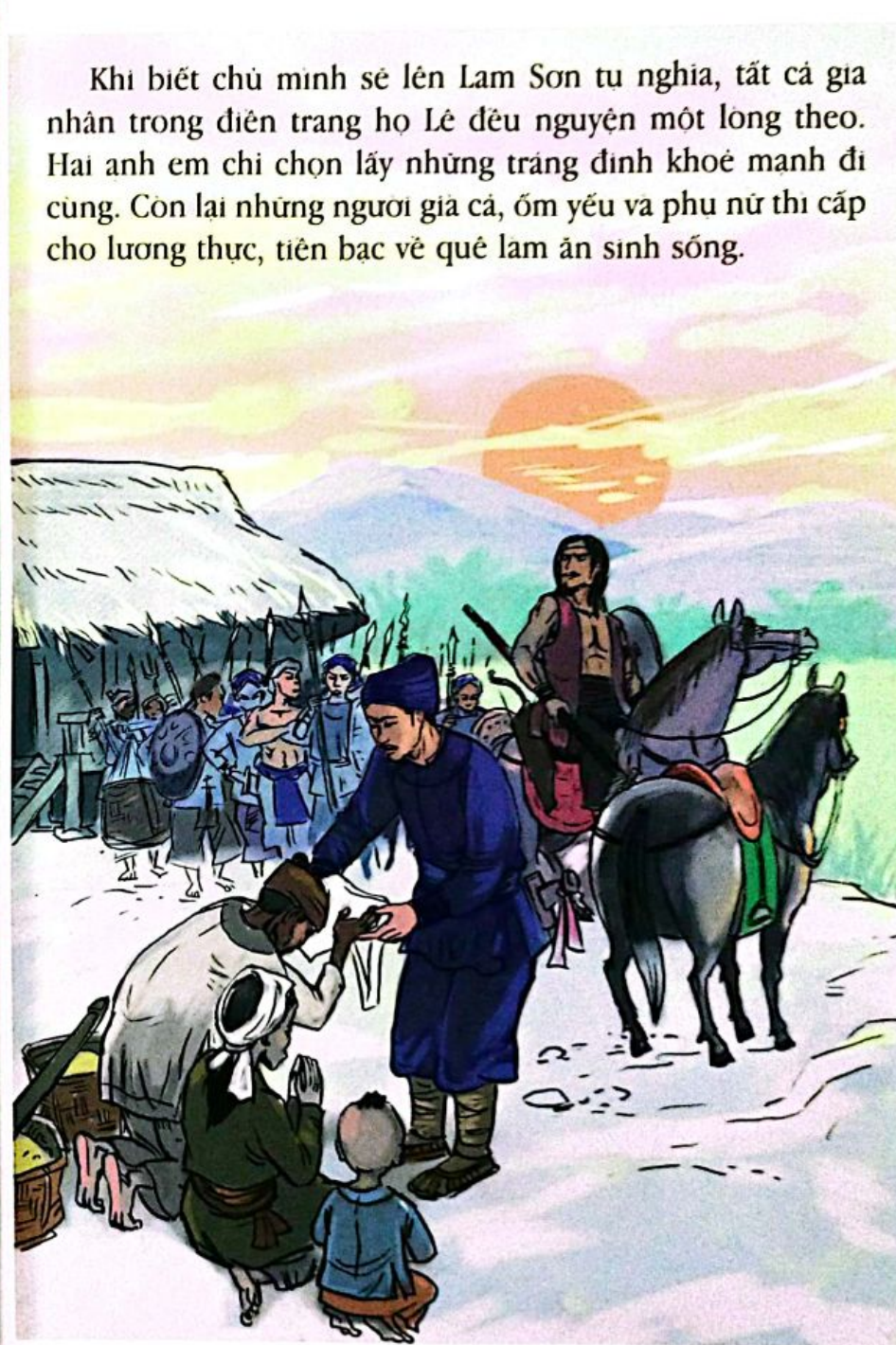

Lê Lai bấy lâu vẫn để tâm nghe ngóng tin tức, chờ dịp được thoả chí anh hùng. Hay tin ở vùng núi xứ Thanh có người Phụ đạo là Lê Lợi đang âm thầm chiêu hiền, đãi sĩ, Lê Lai báo với anh trai: “Lê Lợi là người đức độ, có tài thu phục nhân tâm, ắt sẽ quy tụ được lòng dân về một khối. Há chẳng phải đây là cơ hội cho anh em ta dựng chí bình sinh.”

Lê Lan nghe xong mừng rỡ, như cời được gánh nặng trong lòng.

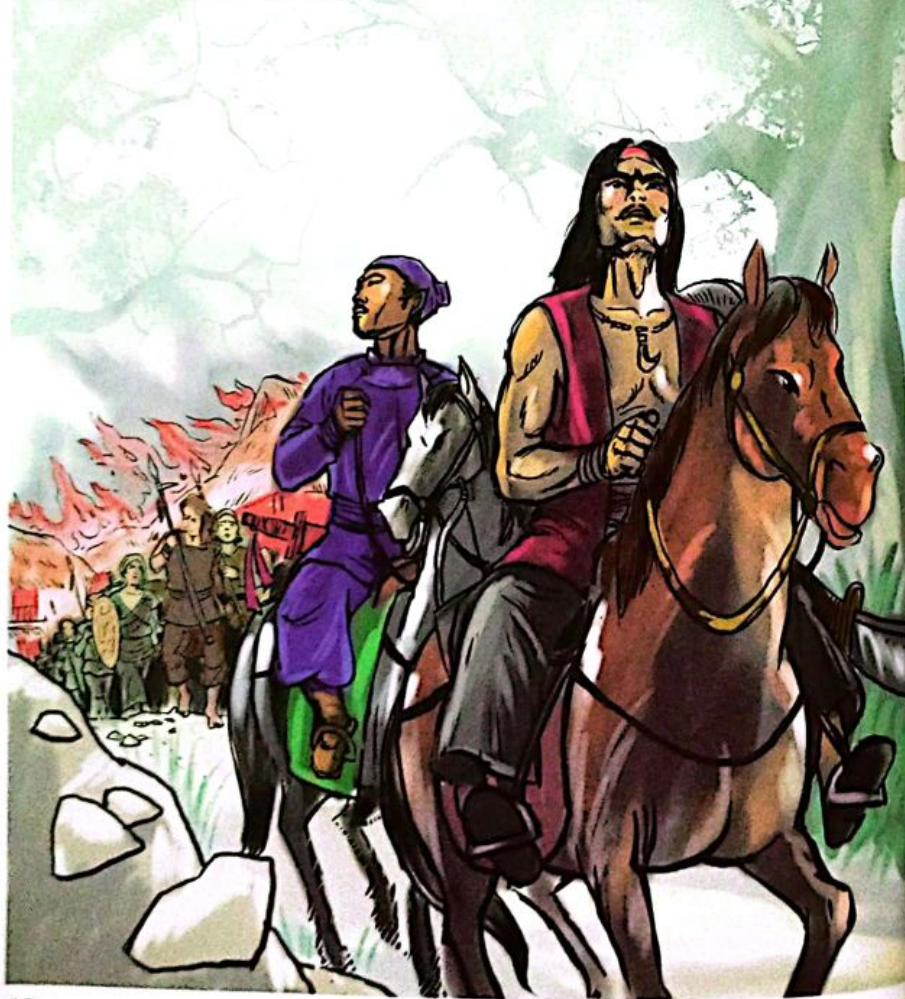

Khi biết chủ mình sẽ lên Lam Sơn tụ nghĩa, tất cả gia nhân trong điền trang họ Lê đều nguyện một lòng theo. Hai anh em chỉ chọn lấy những tráng đinh khoẻ mạnh đi cùng. Còn lại những người già cả, ốm yếu và phụ nữ thì cấp cho lương thực, tiền bạc về quê làm ăn sinh sống.

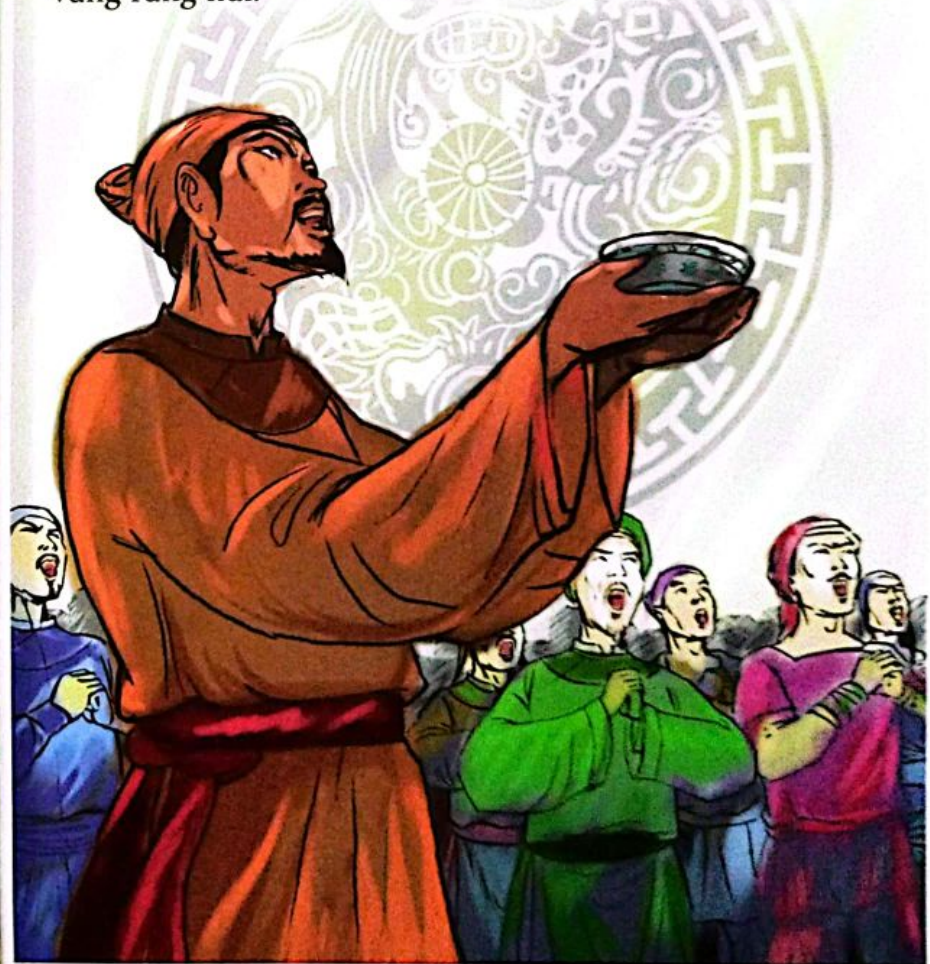

Trước lúc ra đi, hai anh em Lê Lai nhìn lại cơ ngơi của ông bà tổ tiên lần cuối: “Không thể để cơ ngơi của tổ tiên lọt vào tay bọn giặc Ngô⁽¹⁾. Thà đốt đi để sau này dựng lại còn hơn để lũ giặc kia chiếm dụng một ngày.” Rồi mỗi người cầm một mồi lửa trên tay châm lên từng mái rạ. Họ nuột nước mắt ra đi, đằng sau là cả biển lửa hờn căm ngút trời.

(1) Từ dùng để chỉ giặc Minh.

Đến Lam Sơn, anh em Lê Lai như cá gặp nước, hoà sức trái lòng với những người cùng tâm chí. Vào một đêm tháng Hai năm 1416, tại Lũng Nhai (nay thuộc huyện Thương Xuân, Thanh Hoá), Lê Lợi thay mặt mười tám nghĩa sĩ hô vang lời thề sinh tử: “... Mười chín người chúng tôi chung sức đồng lòng, giữ gìn đất nước làm cho xóm làng được ăn ở yên lành. Thề sống chết cùng nhau, sắt son để dạ...” Lời thề vừa dứt, quân tượng giống một hồi cồng âm vang khắp vùng rừng núi.

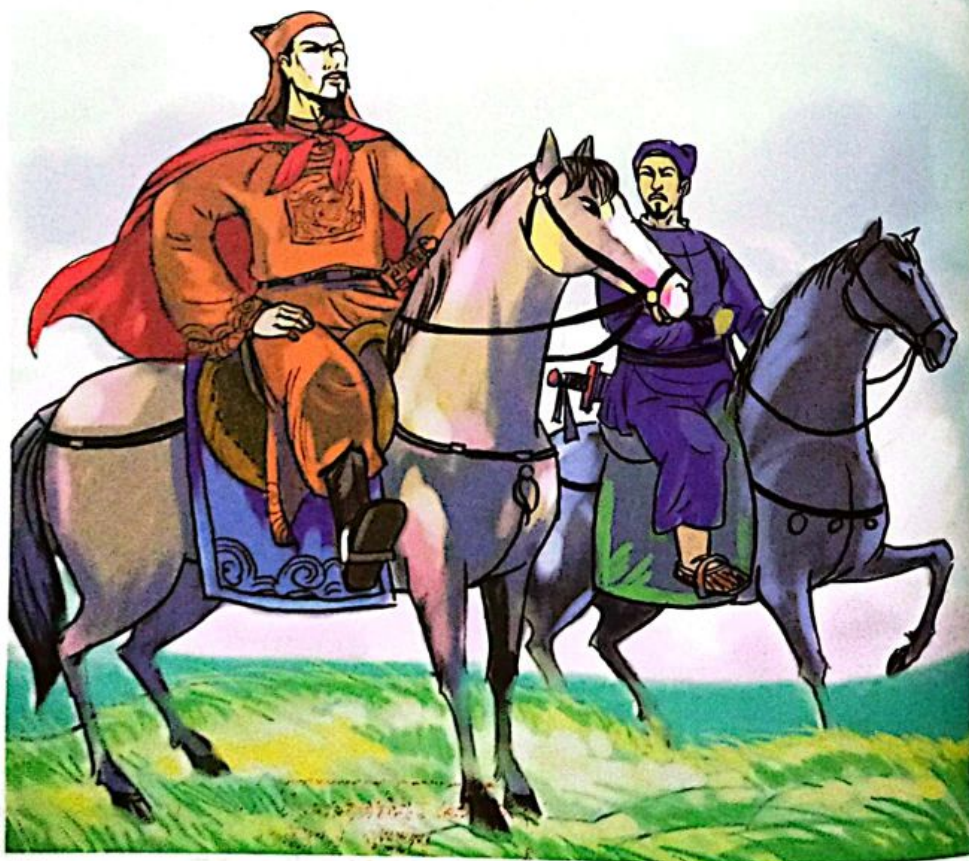
Từ hội thề hôm ấy, các nghĩa sĩ chia nhau chiêu nạp quân binh, sắm sanh vũ khí, cùng mưu việc lớn. Mùa xuân năm Mậu Tuất (1418), Lê Lợi cho lập đền cáo trời đất, xưng là Bình Định Vương, cùng với các hào kiệt đồng chí hướng như Lê Sát, Lưu Nhân Chú, Phạm Văn Xảo, Lê Lai... phát ngọn cờ khởi nghĩa Lam Sơn. Mười chín người trong hội thề Lũng Nhai trở thành bậc chỉ huy chủ chốt của nghĩa quân.

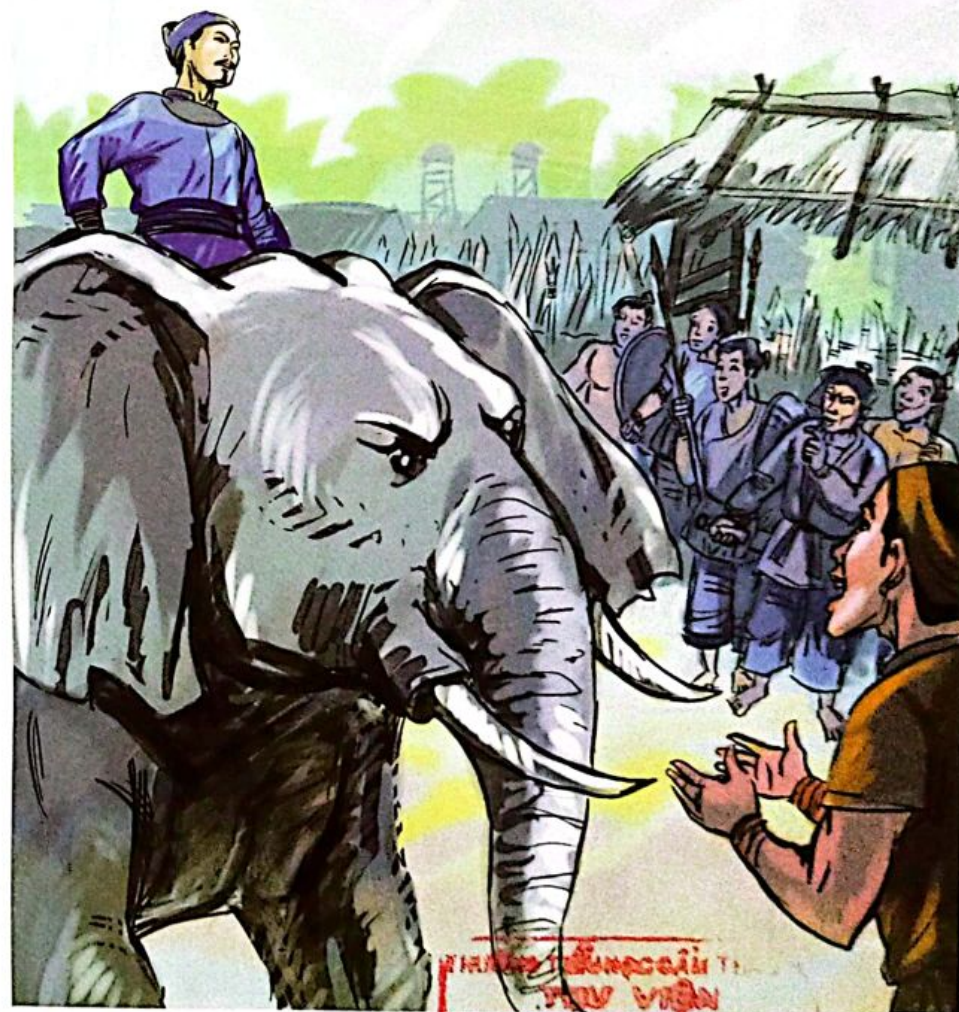
Là người diêm dăm, cẩn trọng, chu đáo nên Lê Lai được Bình Định Vương Lê Lợi giao cho chức Tổng quản, chuyên săn sóc chủ tướng và trông nom các công việc xung quanh phủ của Vương. Nhiều người thấy vậy thương hay chê cười, nói rằng đó không phải việc của đảng nam nhi đại trượng phu...

Nhưng Lê Lai cùng chàng bạn lòng. Ông vẫn ngày ngày tận tụy với công việc được giao. Từ bát cơm, chén nước hàng ngày đến việc bảo vệ Bình Định Vương và toàn bộ trang trại, nơi tụ nghĩa của các nghĩa binh, việc nào đến tay ông cũng gòn gàng, tươm tất.

Lê Lai thường dành thời gian rảnh rỗi để học hỏi thêm các chiến hữu. Có những lần ông bị ngã từ trên lưng voi xuống khi học điều khiển voi, lại có lần bị cháy xém râu tóc khi học làm hoá hổ. Thế nhưng ông vẫn kiên trì, không ngại nguy hiểm hay vất vả, quyết học cho tới khi thành thạo mới thôi.

THÀNH ĐỨC
10/24/2014

Người các nơi nghe tin Bình Định Vương khởi binh giết giặc, nườm nượp kéo về. Tất cả đều được Lê Lai chia thành tung cơ ngũ, sắp xếp chỗ ăn ở theo từng trại. Dân binh miền Thương đao thương được chia về cơ voi chiến hay đội cung thủ, dân binh vùng sông nước thì được xếp vào đội thủy quân, còn những thợ rèn, thợ mộc thì xếp vào các đội thợ chuyên xây doanh trại, làm vũ khí cho nghĩa quân.

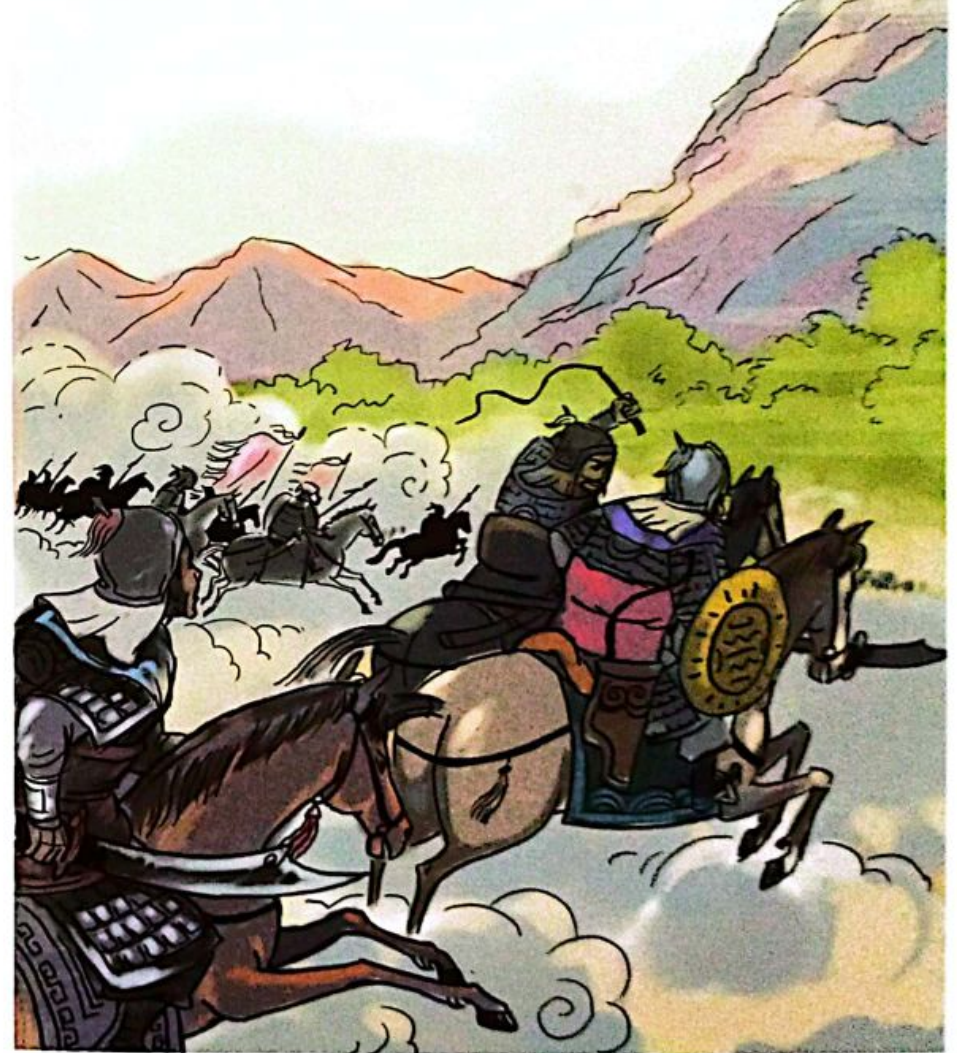

Nghĩa quân Lam Sơn ngày càng lớn mạnh, trở thành cái gai lớn trong mắt quan binh nhà Minh. Tri huyện Đồ Phủ và Tham chính nguy quan Lương Nhữ Hốt tâu với Tổng binh Lý Bân: “Chùa Lam Sơn chiêu nạp kẻ vong mạng làm phản, đãi sĩ tốt hậu, chí của người ấy không nhỏ. Mới khởi binh được mười ngày đã đánh tan quân của Nội quan Mã Ki ở Lạc Thủy. Nếu không trừ sớm ắt gây tai vạ về sau.”

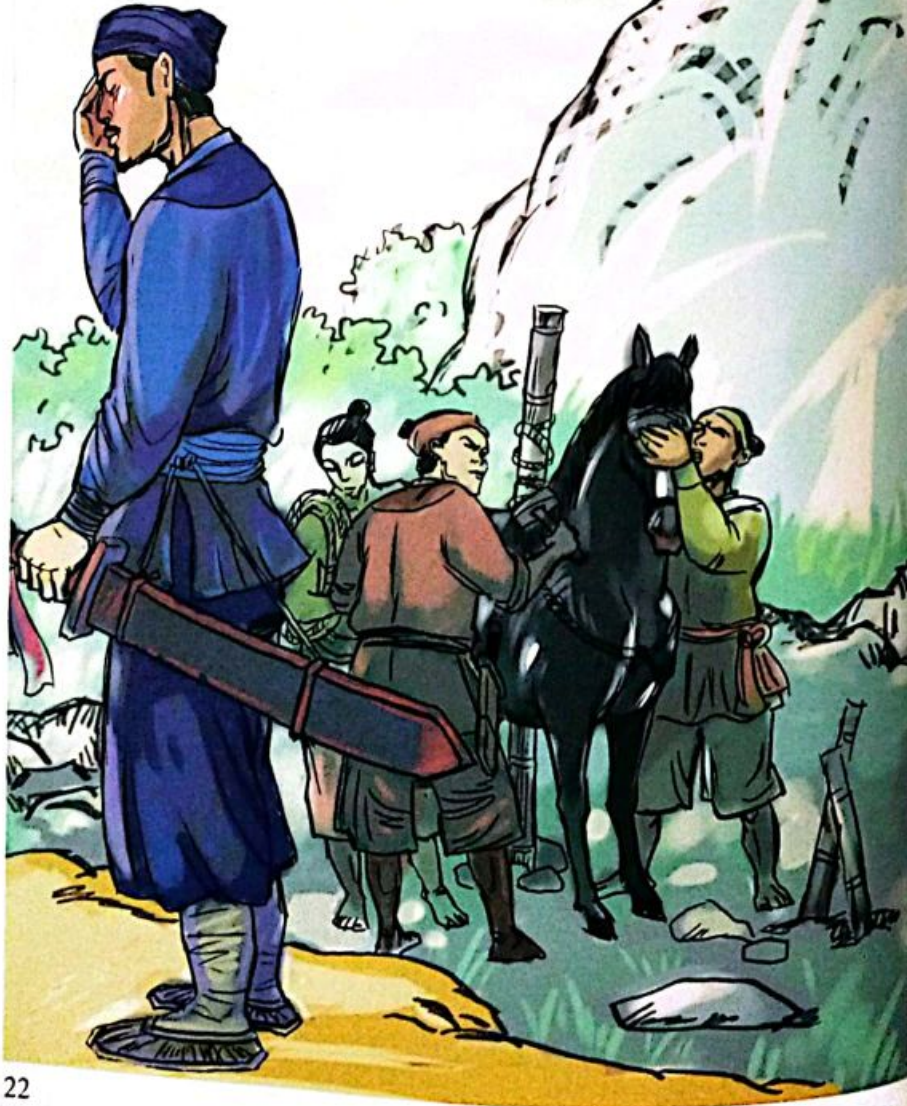

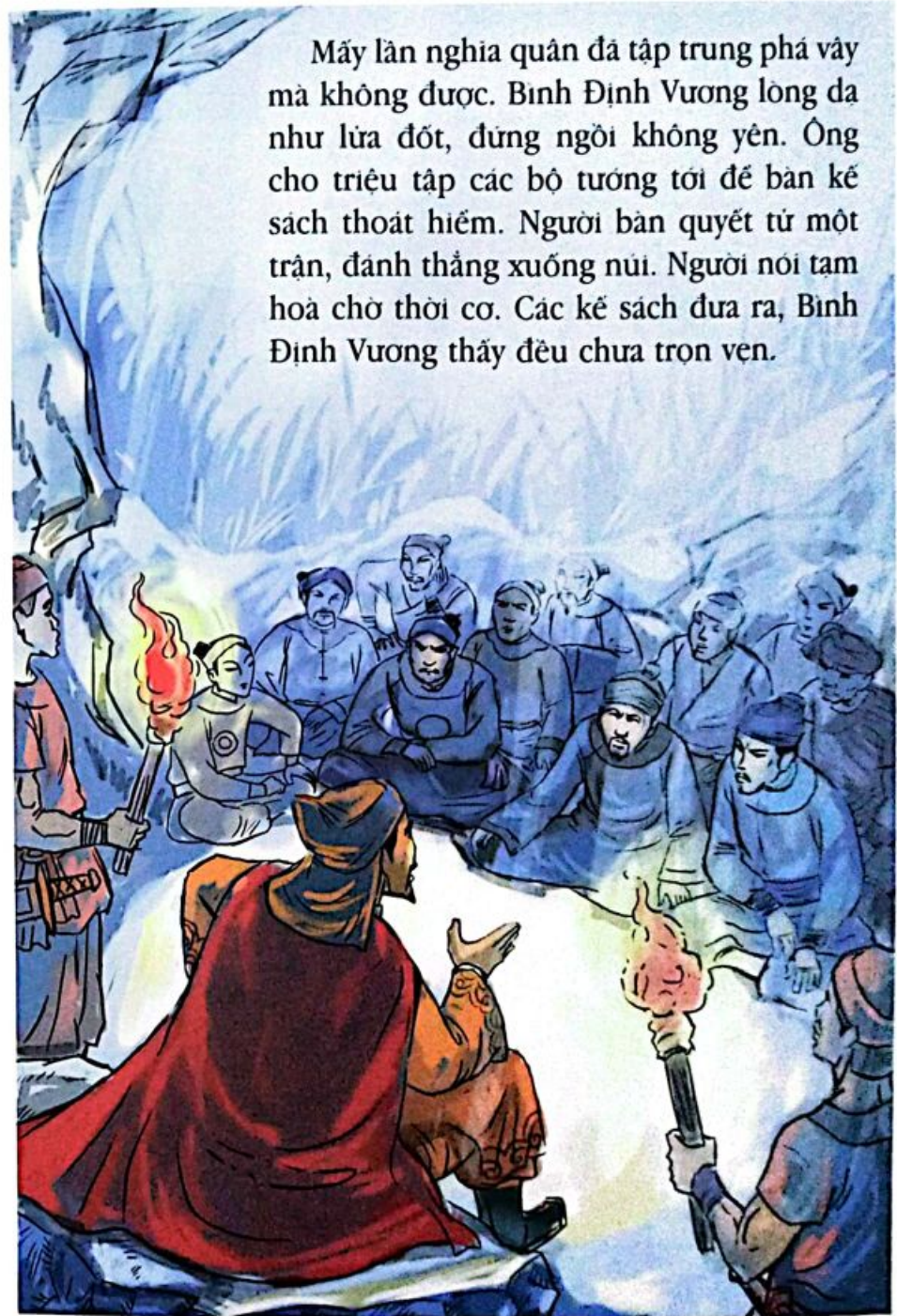
Thấy thế giắc như vũ bão, Binh Đinh Vương quyết định rút lui để bảo toàn lực lượng. Nghĩa quân chạy lên Mường Mọt, rồi vùng Trinh Cao giáp biên giới nước Lao. Sau lại rút vào Mường Cốc, núi Linh Sơn. Đô đốc Chu Quang cậy thế quân đông liền phái một toán kỵ binh truy sát, một toán khác toả ra vây chặt Linh Sơn, quyết tiêu diệt hết nghĩa quân Lam Sơn.

Giặc vây hãm núi được hơn chục ngày, nghĩa quân làm vào cảnh hết lương ăn, nước uống. Lê Lai cùng binh lính đi khắp núi kiếm rau dại, đào củ mài nấu cháo cho quân sĩ ăn, dùng mật ong làm nước cho quân sĩ uống. Ông gạt nước mắt sai đem thịt con ngựa chiến yêu quý đã gần bỏ bao lâu nay làm lương ăn cho nghĩa binh.

Mấy lần nghĩa quân đã tập trung phá vây mà không được. Binh Định Vương lòng da như lửa đốt, đứng ngồi không yên. Ông cho triệu tập các bộ tướng tới để bàn kế sách thoát hiểm. Người bàn quyết tử một trận, đánh thẳng xuống núi. Người nói tạm hoà chờ thời cơ. Các kế sách đưa ra, Binh Định Vương thấy đều chưa tròn vẹn.

Bồng mưu sĩ có kẻ bàn: “Bọn giặc Ngô chỉ mong bắt giết được Chư Công. Nếu có người giả Chư Công xông ra, chúng tất sẽ tập trung quân vây đuổi. Quân ta nhân lúc ấy mà tìm đường thoát hiểm.”

Lê Lợi gật gù, cho là ý hay, rồi cất giọng: “Vậy giờ ai làm được Kỉ Tín dõng Hán, đổi áo, xưng tên hiệu của ta, xông ra đánh giặc. Chỉ có thế ta mới mong giấu tiếng, tập hợp thêm binh đông tương mạnh, mưu tính cuộc nổi dậy về sau.”

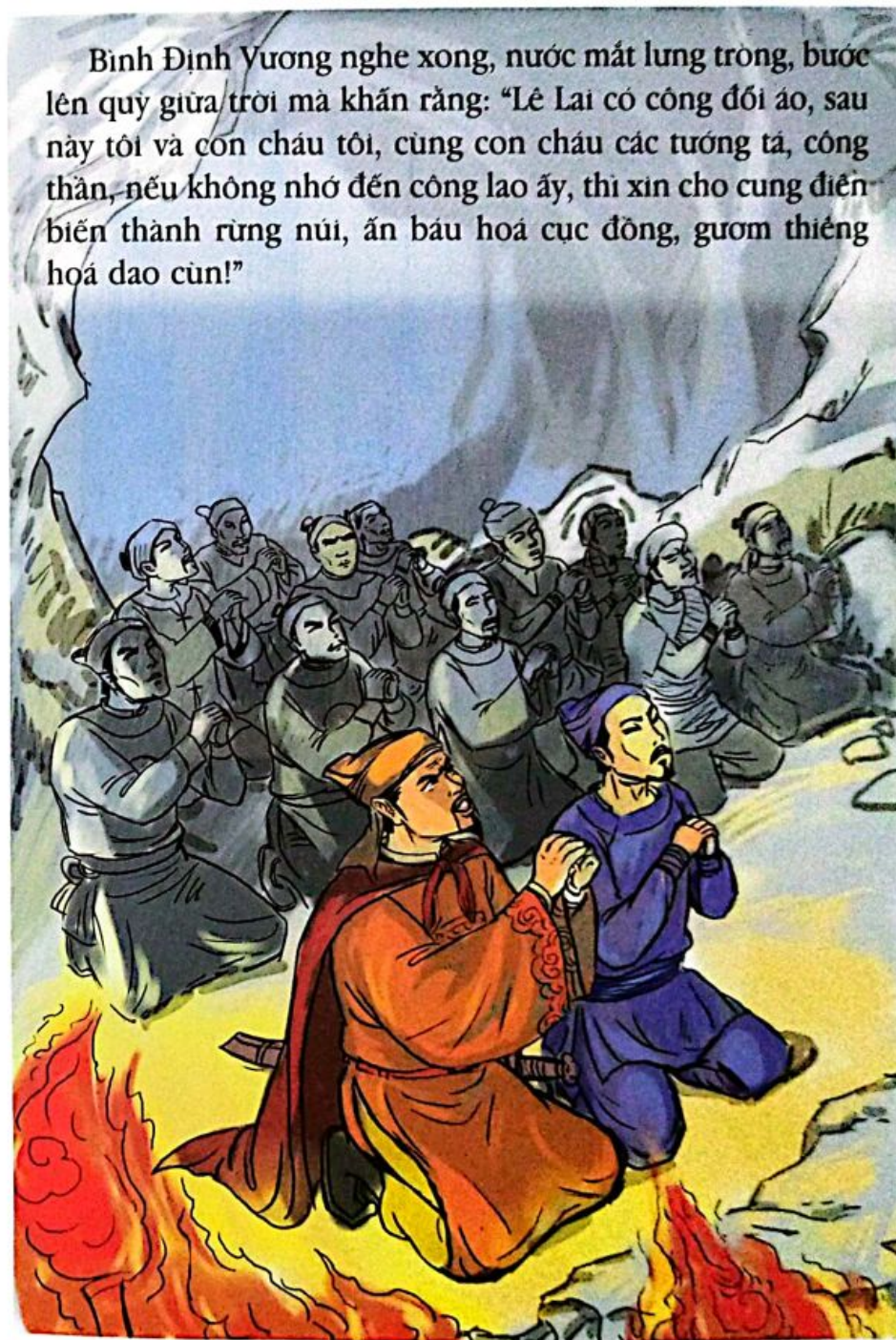
Các tướng lĩnh ngồi yên, chưa ai dám cất lời. Giữa lúc đó, có một người khàng khai đứng dậy: “Tâu Chư Công, tôi xin đi!” Mọi người bừng tỉnh nhìn lên. Thì ra đó là Tổng quản Lê Lai. Đoan, ông dõng dạc từng lời: “Sau này lấy được nước thì xin Chư Công nghĩ đến công lao của tôi, cho con cháu muôn đời được nhớ ơn nước.”

Bình Định Vương ghen ngào nhìn người tướng tâm phúc, ruột rời như tơ, dùng dằng chưa quyết. Giọng của Lê Lai lại cất lên, từng lời từng chữ rành mạch, cứng cỏi : “Bây giờ nguy khôn thể này, nếu ngồi giữ mảnh đất nguy hiểm, vua tôi đều bị tiêu diệt, sợ sẽ vô ích, nếu theo kế này may ra mới có thể thoát được. Kẻ trung thần xả thân vì nước nào có tiếc gì. Xin Chúa thượng hãy toàn tâm lo cho nghiệp lớn!”

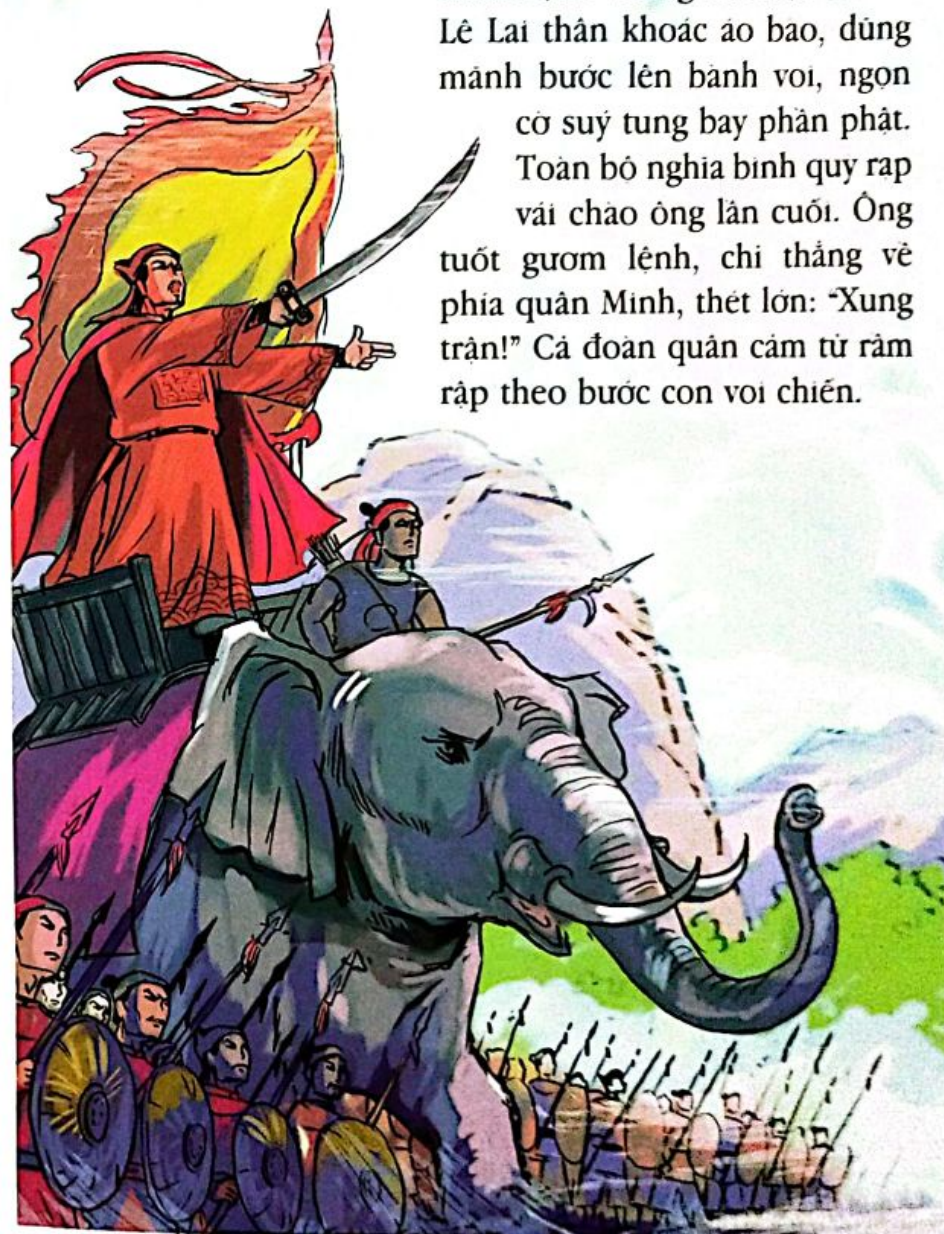
Bình Định Vương nghe xong, nước mắt lưng tròng, bước lên quỳ giữa trời mà khẩn rằng: “Lê Lai có công đổi áo, sau này tôi và con cháu tôi, cùng con cháu các tướng ta, công thần, nếu không nhớ đến công lao ấy, thì xin cho cung điện biến thành rừng núi, ấn báu hoá cục đồng, gương thiếng hoá dao cùn!”

Binh Định Vương vừa khấn xong thì trời hừng sáng. Ông cời chiếc áo bào choàng cho Lê Lai và trao cho người trung thần thanh gươm lệnh. Đoạn ông vái Lê Lai ba vái rồi quay về lều soái, ra lệnh chuẩn bị hành trang để Lê Lai vào nơi tử địa. Ba người con của Lê Lai khóc quỳ lạy tiễn cha, ông ôm lấy cả ba dặn dò: “Các con gắng phò vua giúp nước và an ủi mẹ thay cha.”

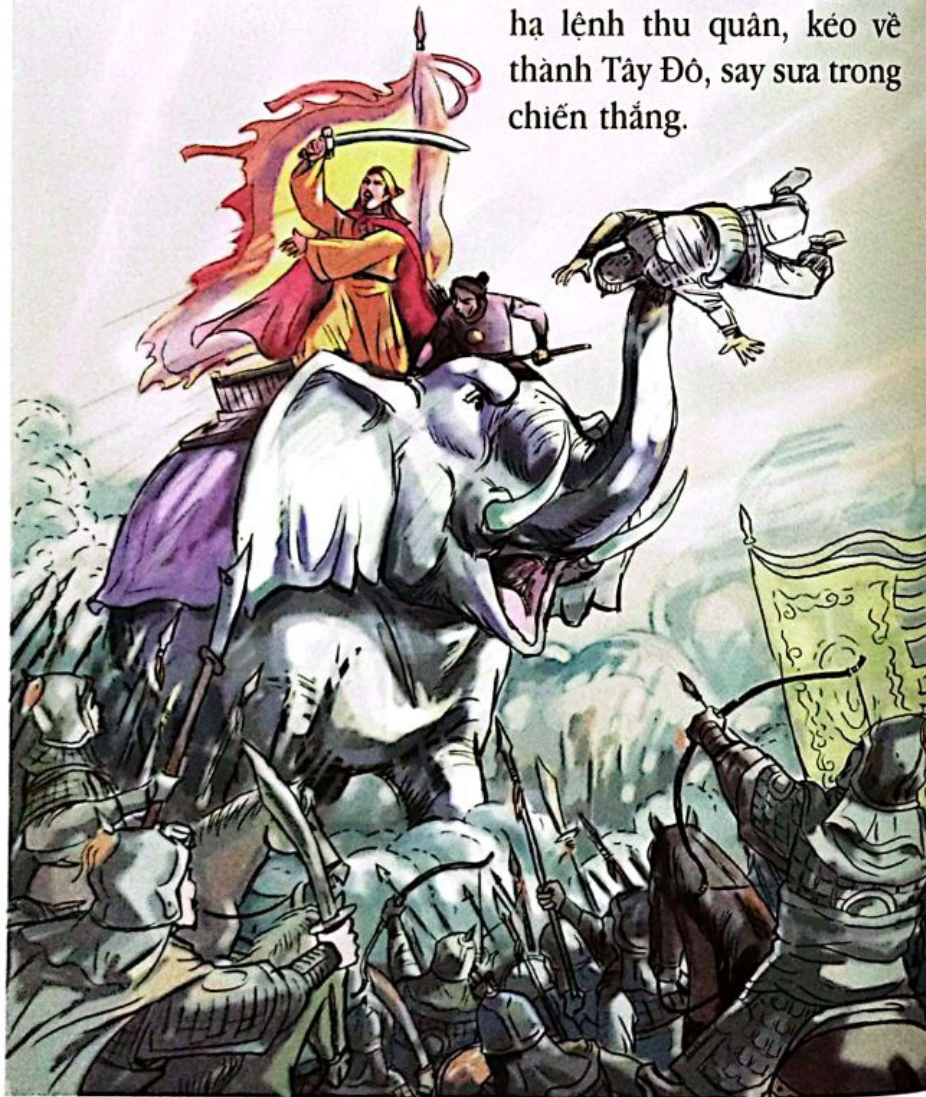

Năm trăm nghĩa binh cảm tử đã tề tựu, con Ngự tượng của Binh Định Vương đã được dắt ra. Lê Lai thân khoác áo bào, dùng mãnh bước lên bành voi, ngọn cờ suy tung bay phấp phật. Toàn bộ nghĩa binh quy rạp vái chào ông lần cuối. Ông rút thanh gươm, chỉ thẳng về phía quân Minh, thét lớn: “Xung trận!” Cả đoàn quân cảm tử rầm rập theo bước con voi chiến.

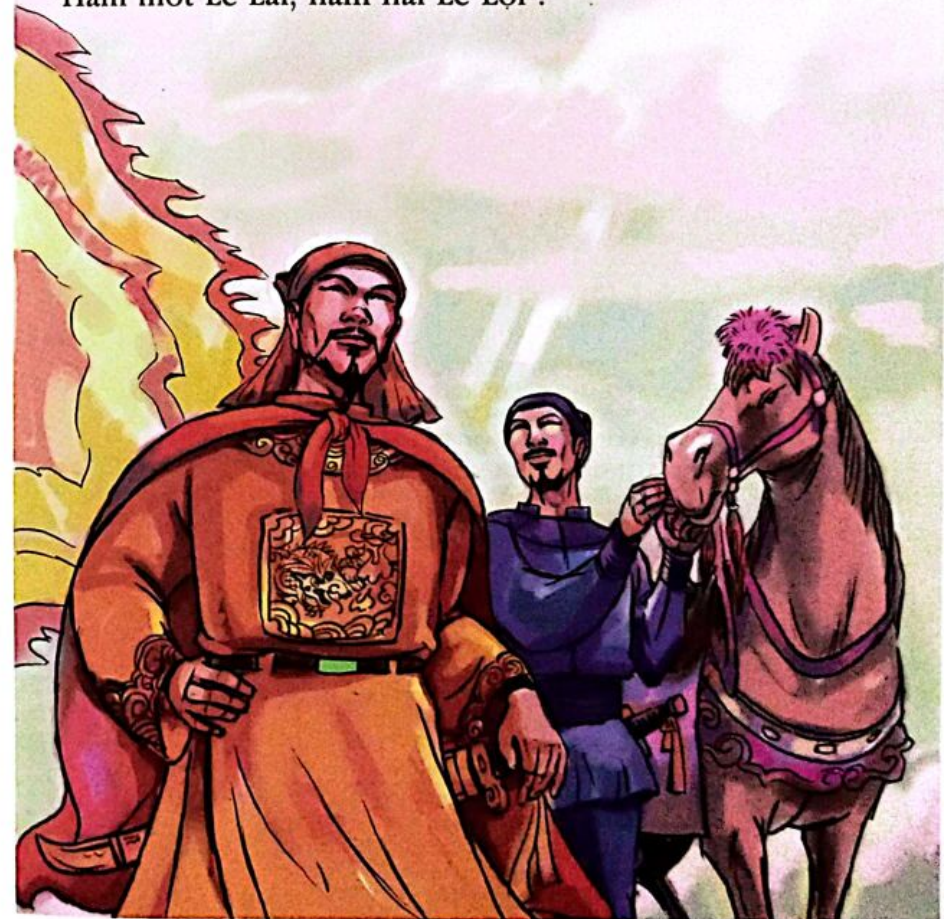

Lê Lai dẫn quân xông thẳng vào giữa trận tiền, miệng hô vang: “Chùa Lam Sơn chính là ta đây!” Quân Minh ngỡ là Bình Định Vương xông ra từ chiến nên dồn sức tập trung vây hãm. Lê Lai tả xung hữu đột giữa muôn trùng giáo mác. Đến lúc sức cùng lực kiệt, ông bị bắt và hành hình tới chết. Tuồng đã giết được chùa Lam Sơn, Đô đốc Chu Quảng bèn

hạ lệnh thu quân, kéo về thành Tây Đô, say sưa trong chiến thắng.

Bình Định Vương nhân lúc ấy mới chiêu tập thêm sĩ tốt, nuôi dưỡng nhuệ khí. Sau mười năm gian khổ, cuộc khởi nghĩa Lam Sơn đã giành thắng lợi. Nhớ ơn trung nghĩa của Lê Lai, khi lên ngôi Hoàng đế, Lê Lợi đã phong ông là công thần bậc nhất, truy tặng danh xưng: Suy trung Đồng đức, Hiệp mưu Bảo chính Lũng Nhai công thần. Trước lúc băng hà (ngày 22 tháng Tám nhuận năm 1433), Lê Thái Tổ có trần trối rằng: “Phải làm giỗ Lê Lai trước giỗ của ta một ngày.” Từ đó trong dân gian mới lưu truyền lại câu ca: “Hăm một Lê Lai, hăm hai Lê Lợi”.

TV TH CẨM THƯỢNG

TỦ SÁCH

Quyển sách lịch sử

Cuốn sách này dựa trên
các nguồn tài liệu sau đây:

1. Chu (2007), *Lịch triều hiến chương loại chí*,
Nhà xuất bản Giáo dục, Hà Nội.
2. Phạm Đình Hồ (2001), *Vũ trung tùy bút*,
Nhà xuất bản Văn học, Hà Nội.
3. Trần Trọng Kim (2010), *Việt Nam sử lược*,
Nhà xuất bản Thời đại, Hà Nội.
4. Ngô Sĩ Liên (1993), *Đại Việt sử ký toàn thư*,
Nhà xuất bản Khoa học xã hội, Hà Nội.
5. Website Bách khoa toàn thư mở tiếng Việt:
<http://vi.wikipedia.org>

LÊ LAI

Liền mình cứu chúa

NHÀ XUẤT BẢN KIM DỒNG

55 Quang Trung, Q. Hai Bà Trưng, Hà Nội

ĐT: 04 3943 4730 - 04 3942 8632 - FAX: 04 3822 9085

Website: <http://www.nxbkimdong.com.vn> - Email: kimdong@ln.vnn.vn

CHI NHÁNH NXB KIM DỒNG TẠI MIỀN TRUNG

102 Ông Ích Khiêm, TP. Đà Nẵng

ĐT: 0511 3812 333 - 0511 3812 335 - FAX: 0511 3812 334

Email: cnkimdongmt@nxbkimdong.com.vn

CHI NHÁNH NXB KIM DỒNG TẠI TP. HỒ CHÍ MINH

276 Nguyễn Đình Chiểu, Q.3, TP. Hồ Chí Minh

ĐT: 08 3930 3832 - FAX: 08 3930 5867

Email: cnkimdong@nxbkimdong.com.vn

Chịu trách nhiệm xuất bản: PHẠM QUANG VINH

Chịu trách nhiệm bản thảo: NGUYỄN HUY THẮNG

Biên tập: LÊ HUYỀN TRANG

Trình bày bìa: PHẠM QUỐC CUÔNG

Sửa bìa: QUỲNH GIANG

In 3.000 bản - Khổ 14,5 cm x 20,5 cm

Tại Công ty TNHH một thành viên In và Văn Hóa Phẩm

Đăng ký kế hoạch xuất bản số: 05-2013/CXB/175-170/KĐ cấp ngày 18/12/2012

Quyết định xuất bản số: 129/QĐKĐ kí ngày 22/4/2013

In xong và nộp lưu chiểu tháng 5/2013

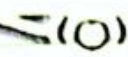

STN-01024

Nhà x
gửi tới

Lê Lai (Liều mình cứu ...)

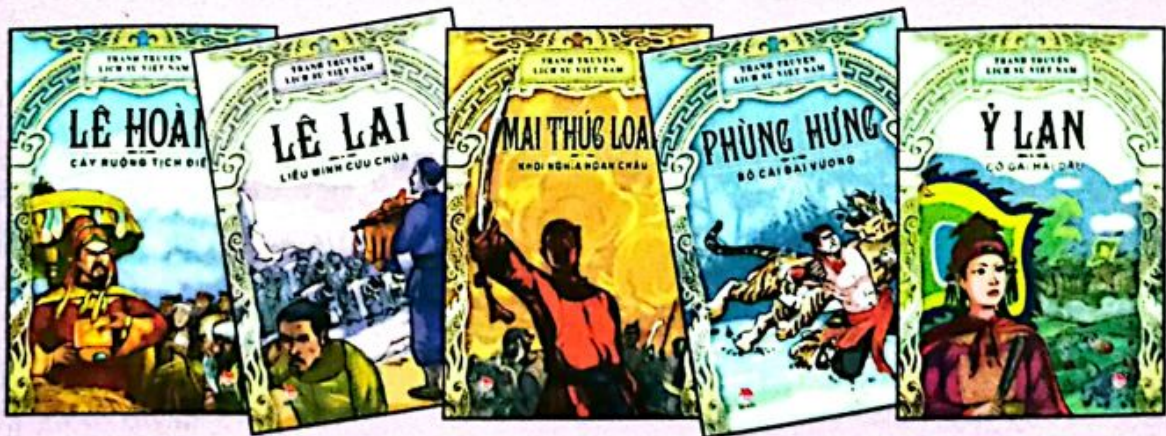
dưới dạng sách tranh màu đẹp!

Hắn có nhiều em luôn nghĩ rằng, nhớ được lịch sử thật là khó!

Để bước đầu làm quen với sử, các em hãy đọc từ những câu chuyện ngắn gọn, gần gũi. Những câu chuyện nho nhỏ sẽ dần dà bồi đắp tình yêu với lịch sử, với dân tộc ta.

Lê Lai (?-1418) là bậc trung thần đi theo Lê Lợi từ ngày đầu khởi nghĩa. Ông đã hi sinh thân mình cứu chủ tướng Lê Lợi thoát khỏi vòng vây của quân Minh. Lê Lợi bèn đặt ra lệ "hăm một Lê Lai, ham hai Lê Lợi" để nhắc nhở bần dân thờ Lê Lai, ghi nhớ tấm gương trung thành tột bậc.

www.nxbkimdong.com.vn - www.facebook.com/nxbkimdong

8 935036 669445

5131400470002

Giá : 12.500đ

